Ч. 253. Львів. Четвер дня 11 (23) падолиста 1899. Річник III.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австрії:
на цїлий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . 3 р. ав.
на місяць . . . . 1 р. ав.
За границею:
на цїлий рік . . 20 рублїв або 40 франків
на пів року . . 10 рублїв або 20 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о год. 6-ій пополудни.

Редакция, адмінїстрация і експедиция »Руслана» під ч. 9 **ул. Коперника (Лїндого ч. 9.)** Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Реклямациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїнї 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

По авдиєнциях.

З Відня пишуть нам під днем 20-го падолиста:

Нинї рано відбув виконуючий комітет правиці засїданє під проводом пос. Яворского. Предметом наради була полїтична ситуация. Посли Яворский і др. Катрайн здали комітетови справу з своєї авдиєнциї у цїсаря в Пештї, а комітет приняв се справозданє з вдоволенєм до відомости. Правиця примінить ся до волї і намірів корони, с. є. она дасть державі те все, що їй на разї на потребі. Правиця лишить ся на давнім своїм становиску що до угорской угоди, а державі — не кабінетови ґр. Клярого — дасть буджетову провізорию на перший піврік 1900 року. Обі ті справи належать до т. зв. конечностий державних.

Всякі вісти, мов то посли Яворский і Катрайн були кликані ad audiendum verbum regium — Polskie Słowo так писало — суть взяті з воздуха. Правиця не потребує такого verbum, бо єї поведенє дотеперішне було зовсїм коректне і льояльне супроти держави. Наколи доси парляментарна машина не рушилась з місця так, як сподївано ся, то сему виноваті лише Нїмцї з лївиці, котрі дорогий час марнують на пусту розправу над обжалованєм кабінету ґр. Туна, над §. 14-им і заворушенями в Мораві.

Що ґр. Клярі доси не мав щасливої руки в веденю справ, об тім нїхто тут не сумнїває ся. Ґр. Клярі не зіткнув ся доси з провідниками з правиці. Він обмежуєсь на конверзацию з Перґельтом і Функом, а звідси і виходять для него такі несподїванки, як справа видачи золота або нелюбий єму дневний порядок парляментарних засїдань. Ґр. Клярі мимо своєї невтральности повинен був догадати ся, що в парляментарнім житю заєдно буде рішати справи парляментарна більшість. Над такою більшостию не можна було переходити до дневного порядку. Кабінет ґр. Клярі повинен був зрозуміти своєю з гори точно означену задачу, яку мав перевести в осїнній сесиї, а для довершеня сеї задачи повинен був зіткнути ся з провідниками правиці і з ними умовитись. Може бути, що ґр. Клярі тепер зрозуміє свою ситуацию.

Нинї покликав цїсар до себе на авдиєнцию д-ра Енґля і ґр. Пальфіого з правиці, а ґр. Штірка і мабуть Функого з лївиці. Чехи одержать мабуть з уст корони запорученє, що рішаючі сфери благосклонно успособлені для ческого народу та що переходовий кабінет не вічний. А провідники лївиці дізнають ся певно з уст цїсаря, що 1) угорска угода мусить бути довершена і 2) що нїмецка лївиця повинна змагати до компромісу з правицею і вибити собі з голови всякі мрії на поворот йосифиньских часів з геґемонією Нїмців в Австриї.

Нинї вечером зберє ся австрийска квотова комісия, щоби ухвалити веденє дальших переговорів з угорскою квотовою комісиєю. Процентуальна висока квоти мусить бути означена, наколи в австрийскім парляментї має бути ухвалена угорска угода, а именно справа переказаня Угорщинї податків консумцийних. Діференция межи обома квотовими комісиями чейже не велика і длятого годї віддавати рішенє висоти квоти в руки корони, що могла би означити високу квоти лише на один рік, а не на час правосильности цїлої угоди.

Гороскоп на найблизшу будучність в Австриї такий, що кабінет ґр. Клярого уступить по поладнаню біжучих потреб державних. По уступленю сего кабінету не прийде до керми анї кабінет правиці, анї кабінет лївиці. Така евентуальність виключена. Керму управи може обняти лише коалїцийний кабінет. Всї заходи корони і рішаючих сфер звернені нинї на підготовленє такого кабінету. Минули часи партийних кабінетів, як минув безповоротно час ризиковних експериментів на поли внутрішної полїтики. Правиця знає нинї докладно, що не потребує боятись нїмецкого централїзму, а лївиця мусить помиритись з гадкою, що в Австриї побіч Нїмців жиють в переважнім числї Славяни — рівновартні і рівноправні, котрим держава мусить признати їх національні і полїтичні права, запоручені конституциєю.

Зелїзниця Делятин-Стефанівка.

Про концесию на зелїзницю Делятин-Коломия-Стефанівка старали ся первісно бр. Ромашкан і Спілка, а потім товариство коломийских льокальних зелїзниць. Коли однак кошта будови показали ся незвичайно високі, а достава потрібного капіталу була получена із стратами і великими адмінїстрацийними коштами, краєвий Видїл розслїдив сю справу через краєве бюро зелїзниче і показало ся, що на кошта будови вистане сума 3,790.000 зр. і що згаданий капітал можна звести при найвисшім сфінансованю до квоти 3,920.000 зр. В доставі сього капіталу взяли участь перед всїм автономічнї тїла, а то: коломийский і городеньский повіт і міста Коломия і Городенка, запевняючи амортизацию акциї вартости 748.000 зр., за 542.000 зр. обняла акциї держава, за 30.000 зр. приватний чоловік. Край удїлив свойого попертя через ґваранцию для позички 2,600.000 зр. На підставі соймового уповажненя дістав краєвий Видїл концесию на сю зелїзницю дня 25. цьвітня 1898. Начальний догляд над роботами і веденє всїх технїчних і адмінїстрацийних аґенд обняло краєве зелїзниче бюро під дирекциєю п. Казимира Залєвского, а безпосередний провід будови придїлено інжинєрови Францови Ксаверому Бакульскому. Будову зелїзницї перевел

ҐЕРГАРТ ҐАУПТМАН.

Візник Геншель.

(Далї).

ГЕНШЛЕВА.

Чи не привозить він їй запасок та застячок.

ГЕНШЕЛЬ
знова збентежений.

Запасок та застячок?

ГЕНШЛЕВА.

Так, запасок та застячок.

ГЕНШЕЛЬ.

А то вже сьвіт кінчить ся.

ГЕНШЛЕВА.

Чи то, що вона робить, не є все гарне та добре? Чи ти скажеш їй коли яке лихе слово? Чи не є вже вона якби панї в хатї?

ГЕНШЕЛЬ.

Мамо, будь тихо, кажу тобі раз!

ГЕНШЛЕВА.

Мусиш мовчати, бо не знаєш, що сказати!

ЗІБЕНГАР
при ліжку.

Запануйте над собрю, панї Геншлева, се всьо виссане до чиста з пальця.

ГЕНШЛЕВА.

Ви не лїпший, ви робите також так само. Бідні жінки, вони гинуть ізза сього!
починає тихо хлипати.
Та най собі пропадають!

ЗІБЕНГАР
сьмієть ся коротко та на силу, приступає до стола та отвирає з резиґнациєю фляшку червоного вина.

ГЕНШЕЛЬ
сїдає на краю ліжка та вговорює жінку.

Мамо! Мамо! Оберни ся вже раз! Хочу сказати тобі слівце по доброму.
Обертає її з приязною силою.
Ну, бачиш, мамо, тобі приснило ся щось! Ти мала якийсь сон. Нашому Щпіцови приснить ся також часом що-дещо. Але тепер проснi ся! Розумієш, мамо!? Ти наплела тут тілько нїсенїтниць, що заломив би ся під ними найбільший віз, коли наладувало би ся їх на нього. Мінї іще крутить ся від сього в голові.

ЗІБЕНГАР
що найшов шклянку, наливає вина.

І мінї вичитали ви також »Отче-наш«.

ГЕНШЕЛЬ.

Нї, не беріть їй сього так зле. Се-ж жінка! Треба вже з нею терпіти! Ну, а тепер вертай мінї як найшвидше до здоровля! Бо інакше скажеш іще колись, що я украв в Болькенгайн конї.

ЗІБЕНГАР.

Ту, пийте вино, воно покріпить вас.

ГЕНШЛЕВА.

Коби то лише знатє!
Зібенгар підтримує її, коли пє.

ГЕНШЕЛЬ.

Що-ж ти знова?

ГЕНШЛЕВА
коли вже випила.

Можеш мінї се приречи?

ГЕНШЕЛЬ.

Всьо, що лише хочеш!

ГЕНШЛЕВА.

Як я умру, ожениш ся з нею?

ГЕНШЕЛЬ.

Не питай так по дурному!

ГЕНШЛЕВА.

Так, чи нї?

фірма: Шимберский, Удерский і Брайтер, а викупно ґрунтів адвокати др. Марґаш і др. Кульчицкий. Доставою інвентарів і ріжних матеріялів заняли ся виключно краєві фірми.

Ново вибудована зелїзниця, 111·9 кільометрів довга, веде з Делятина через Ланчин, Саджавку, Товмачик, Раківчик, Коломию, Підгайчики, Гвіздець, Вікно, Городенку (двір і місто), Ясенів пільний, Бабин-Серафинці до Стефанівки, а відси мати ме прямо полученє до Заліщик.

Ся нова зелїзниця веде шляхом, по яким від віків відбуваєть ся виміна гірских і подільских плодів, як соли, дров на опал і будівляного дерева в однім напрямі, а збіжа, шпіритусу і худоби в другім напрямі. Злука Коломиї з Угорщиною була вже давно проєктована по причинї вічних зносин Коломиї з Щіґетом.

О окрузї сеї зелїзниці є слїдуючі промислові заклади: 3 бровари, 43 млинів, 34 ґоральнїв, 1 фабрика цикориї, 4 меньші рафінериї нафти, 2 салїни, 1 фабрика сїрників, 2 шкляні гути і 1 гута зелїзна.

Концесия на сю зелїзницю перейшла на акцийне товариство заложене первісним концесионарем себ то краєвим Видїлом. Управа товариства лежить в руках управляючої Ради, в склад якої входять пп. др. Тадей Пілят, предсїдатель, бр. Яків Ромашкан, заст. предсїдателя, і члени Антін Якса Хамєц, Любомір Цєньский, Осип Онишкевич і Бронїслав Вітославский. До ревізийної комісиї належать пп. Лєшок Цєньский, Евген Пєрожиньский і Володислав Женьчак, службу правительственного комісаря робить п. староста Антін Голодиньский. Веденє руху обняла ц. к. Дирекция державних зелїзниць в Станиславові.

Рух поїздів з'орґанїзовано так, що одна пара їздити ме між Делятином і Заліщиками і назад, друга між Делятином і Коломиєю і назад, а третя між Коломиєю і Заліщиками та назад.

З Державної Ради.

На початку вчерашного засїдання в парляментї відчитав презес Фукс письмо ґр. Клярого з повідомленєм, що цїсар відручним письмом скликав делеґациї на день 30. падолиста до Відня.

Опісля приступлено до дебати над обвиненєм кабінету ґр. Туна. Дебата веде ся лїниво. Соціяліст Целлєр заявив, що внесенє на обжалованє ґр. Туна є лише средством аґітацийним, бо предсї нїхто не дурить ся надїєю, щоби палата внесенє ухвалила. Ґр. Тун стало надужив §. 14. і не для того видавав розпорядженя, що парлямент був замкнений, але замкнув парлямент, щоби міг послугувати ся §. 14. Єсть се надужитє урядової власти і зломаня конституциї. Бесїдник пригадує численні демонстрациї, які відбули ся в наслїдок підвисшеня податку від цукру і оголошеня угодових законів на підставі §. 14. і виступає против сего, що барона Діпавлї, котрий засїдав в обвиненім кабінетї ґр. Туна, вибрано провідником сеї комісиї, що має радити над зміною §. 14. Бесїдник думає, що ціла палата повинна віроломних мінїстрів потягнути до відвічальности.

З черги забирає голос Шенерер. Починає відчитувати відручні цїсарскі письма до членів б. кабінету і стверджує, що мінїстрів відзначено ордерами і високими пенсиями. Жалить ся, що внесені ним вже в минулій сесиї проєкти обжалованя мінїстрів не найшли достаточного попертя. Бесїдник жалить на нарушенє листової тайни, твердячи, що почти вітворяють і конфіскують часто листи, писані до него. Опісля атакує Шенерер дра Фукса і иньші нїмецкі сторонництва за се, що не хотять єго попирати при ставленю ріжних внесень.

Молодочех, пос. Дик заявляє, що єго сторонництво уважає §. 14. конституциї злишним і єсть за єго вичеркненєм. Бесїдник відпирає всяку відвічальність за надужитя сего параґрафу, що не походили від Молодочехів. Др. Дик критикує дальше внесеня, обвиняючі кабінет ґр. Туна, зазначує, що розпорядженя, видані на підставі §. 14., а підписані др. Бернрайтером, дивним якимсь способом не є обняті внесенєм. Дивує також бесїдника, що два мінїстри (Віттек і Вельзерсгаймб), против котрих звертає ся рівнож внесенє, обжаловуюче попередний кабінет, ще й нинї засїдають на лаві мінїстрів і тїшать ся дуже сильним попертєм лївиці. Бесїдник пригадує обструкцийні сцени, викликані лївицею і відчитує стеноґрафічні протоколи з засїдань палати. (Лївиця перериває єму сильно. Пос. Лєхер кличе: »Ми робили обструкцию, а ви за те ввели полїцию до парляменту«. З лавок молодоческих кличуть посли: »Ви, пане Лєхер, кидали каламарем на президию і мінїстрів«). Посол Дик заявляє, що се, що обструкция лївиці зробила, кваліфікує ся яко злочин публичного насилля. В нагороду за ті дїла сповнено головні жаданя Нїмців, а Чехам віднято ту одробину прав, яку они одержали. Захитано в сей спосіб в народї правну сьвідомість, а побідив оклик лївиці: »Сила перед правом!« Відносини в парляментї стали ся неможливими, більшість не має власти, а брутальна меньшість панує в палатї і державі. (Оплески у Молодочехів). По річи Дика, котру Нїмцї безнастанно переривали, дальшу дискусию відложено на нинї. Вибрано слїдчу комісию для забурень на Мораві.

Між внесенями, відчитаними при кінци засїдання находить ся внесенє пос. Кайзера, з жаданєм вибору слїдчої комісиї в справі мальверзациї в галицкій, щадничій касї.

Пос. Пєслєр домагає ся предложеня актів сеї справи ґенеральному прокураторови.

Пос. Шенерер внїс, щоби виступити против всїх винних в справі галицкої, щадничої каси. Внесенє се поперли також Поляки, з виїмкою сторонників »Słowa Polsk-ого«, що вийшли з салї. **В сей спосіб рішено ревізию процесу галицкої каси ощадности.**

Пос. Катрайн інтерпелював з причини насилуваня релїґійних чувств католицкої людности в Стирії.

Пос. Цінґер ставить внесенє на зміну закона о пенсиях мінїстрів, именно в тім напрямі, щоби б. мінїстрам, що не суть державними урядниками, не визначувано нїяких пепсий.

Пос. Танячкевич зголосив внесенє в справі зміни закона з р. 1867, що дотикає трактованя спільних справ монархії, а також внесеня закона з р. 1877 о виборі квотових депутаций парляментом.

Антисеміт, пос. Шлєзінґер інтерпелював з причини визискуваня галицкої людности жидами і надуживаня пропінацийного права, яке властителї більших посїлостий випускають в аренду жидам.

Пос. Іро поставив внесенє, щоби обмежено припускане жидів до висших шкіл в відповіднім процентовім числї, і щоби у всїх коронних краях, репрезентованих в державній радї, з виїмкою Галичини, Буковини і Дальмациї жидів не допускано до судової служби і на судиїв присяжних.

При кінци засїдання повідомив палату др. Фукс, що пос. Дулємба зложив мандат до комісиї посольскої нетикальности.

Новинки.

— **Нове руске сторонництво** орґанїзує ся у Львові. На чолї сего сторонництва мають станути: проф. Романчук, проф. Грушевский, др. Франко, др. Евг. Олесницкий, др. Вол. Охримович, др. Евг. Левицкий і иньші. Такі вістки ходять вже по Львові від кількох недїль і ми уважаємо нашим дневникарским обовязком їх зареєструвати. Проґрама нового сторонництва має бути вже готова і небавом вийде відозва. Виключеними мають бути з нового сторонництва ґрупа москвофільска, радикали острійшого покрою, як Павлик, Трильовский, Данилович і nota bene всї Барвіньщуки. О скілько в тім правди, покаже найблизша будучність. Сли вісти ті правдиві, то в проґрамі нового сторонництва бачимо все один крок вперед, сли оно виключає всякі консолїдациї з москвофілами. Коли однак приглянемо ся близше іменам людий, що орґанїзують нове сторонництво, то нам не хоче ся вірити, щоби ті люди могли погодити ся з собою. Ми боїмо ся, щоби орґанїзация нового сторонництва не скінчила ся знов на уложеню проґрами. Впрочім побачимо...

— **Послом з міста Тернополя** на сойм краєвий, на місце Ріттнера, вибрано вчера директора мужеской семинариї, Ем. Міхаловского 576 голосами на 586 голосуючих. Ми дуже цїкаві, що робили при виборі Русини, міщани Тернополя? Чи істнував в сій справі який уклад між обома сторонами: Поляками і Русинами? Ми дуже раді би про се дізнатись. — Послом на сойм краєвий з більшої посїлости, перемиского округа, вибраний одноголосно на 32 голосуючих, др. Влад. Країньский.

— **З Бібрки** пишуть до »Дѣла. Дня 16. с. м. упокоїв ся великий »przyjaciel« Русинів, місцевий лат. парох кс. Йосиф Тіль. Не писав би я о тім нїчого, бож Русь має тілько ріжних »przyjaciół«, що писати о їх смерти, а за житя о їх неподвигах »zjednania Rusinków», треба би хиба осібну видати часопись, але слїдуючий факт годї промовчати. Ото кс. Тіль лишив по собі завіщанє, а в тім завіщаню між иньшим застережено: »Księży ruskich na mój pogrzeb nie zapraszać, chyba oprócz jednego mego osobistego przyjaciela ks. Eugeniusza Dzerowicza, który może jeden przy pogrzebie uczestniczyć.« В сім є і вся характеристика сего великого »patriotnika«. Він не то за житя ненавидїв все, що руске, але і перед смертию удокументував свою ненависть, не допустивши руских сьвящеників, котрі яко правдиві християни, забувши всї прогрішеня покійника, хотїли єму віддати послїдну прислугу. Се завіщанє мусїло ввести в немалий клопот о. Дзеровича, котрий мусїв вибрати між обовязком приятеля а солїдарностию руского сьвященьства; вибрав обовязок приятеля і був сам один яко руский сьвященик на похоронах кс. Тіля так ворожо настроєного для руского духовеньства.

— **Самоубийства**. У Львові відобрала собі вчера житє через повішенє Мария Столярска, 26-лїтна, приватна учителька. — Вчера рішив ся також покінчити з собою вистрілом з револьвера ад'юнкт судовий, Нестор Сенета; куля перебила горішню часть ями уст і застрягла в чащї. Мимо сего є надїя удержаня єго при житю. — В Збаражи відобрав собі житє через повішенє Григорий Милашевский, гандляр образів.

— **Поновна розправа**, фотоґрафа Мєчковского, і властителя дібр земних, що скинув свою жінку з другого поверха в готели краківскім і був за се засуджений на півричну вязницю, почала ся нинї у Львові. Розправа потреває три дни. Обжалованого боронить др. Ґольдгаммер з Тарнова.

— **Справа спору про реальну школу** в західнїй Галичинї рішила ся вже. Спір вів ся поміж Ярослом а Кросном. Тепер мінїстерство просьвіти згодило ся засадничо на Кросно.

— **Авдиєнция д-ра Фукса у цїсаря**. »Słowo Polskie« подає впрочім неімовірну вість про перебіг авдиєнциї д-ра Фукса у цїсаря. »Коли през. Фукс війшов до авдиєнцийної салї, запитав єго відразу цїсар: »А що-ж, Ви, пане, зробили менї найлїпшого в комісиї для довгів державних?« Др. Фукс доводив в довшім виводї, що з юридичного становиска не міг инакше поступити. На се замітив цїсар: »В виду сего приняти мушу, що Ви, пане, поступили після найлїпшого свого пересьвідченя, але так дальше йти не може«.

— **Зимову виставу** віденьского артистичного і промислового музею отворено ві второк в полудне. На промову директора музею радника двору Скалї відповів довшою бесїдою управитель мінїстерства просьвіти др. Гартель.

ГЕНШЕЛЬ.

З Ганною?

Жартом.

А вжеж!

ГЕНШЛЕВА.

Говори поважно!

ГЕНШЕЛЬ.

Ну, чуєте, пане Зібенгар? Що се має значити? Алеж ти не умреш!

ГЕНШЛЕВА.

Але якби я таки умерла?

ГЕНШЕЛЬ.

То і тодї не оженю ся з нею. Ну бачиш! Тепер вже знаєш? Ну, то кінець?

ГЕНШЛЕВА.

Можеш мінї се приречи?

ГЕНШЕЛЬ.

Що такого?

ГЕНШЛЕВА.

Що, не ожениш ся із сею дївчиною?

ГЕНШЕЛЬ.

А чому-ж би не приречи?

ГЕНШЛЕВА.

Даєш руку?

ГЕНШЕЛЬ.

Та-ж кажу тобі.

Кладе свою руку в її.

А тепер вже всьо добре? Лише не безпокій мене більше такими річами.

(Далї буде).

— **По причині підвисшеня платні офіцирам** від Нового Року задумує мінїстерство видати їм приказ, аби подавали ся до емеритури зараз по скінченю 40 лїт служби, або 60 року житя.

— **Із скільских гір** пишуть: В днях від 8 до 10 с. м. копали ще люде в Славску картофлї в поли і звозили збіже. Невикопані картофлї будуть зимувати, бо землю покрив вже снїг на 10 цм.

— **Сенат московского унїверситету** хоче з'орґанїзувати студенцкі кружки і тому вислав до унїверситетів в Монахіюм, Липску, Гайдельберґу і Празї просьбу о надісланє статутів студенцких товариств.

— **Цїкавий процес.** Перед судом в Москві має почати ся рідкий процес, в котрім обвиненими суть дві жінки за намір убитя богатої старухи, в цїли обрабованя єї з гроший, що мали бути ужиті на виїзд і образованє в Швайцариї. Одна з обвинених І. займала у старухи Ш. місце панни до товариства, а друга У. відвідувала часто свою товаришку. Ш. добула майно лихвою. Пізним вечером кинули ся раз обі на спячу Ш. і почали єї дусити подушками. Але Ш. мала більше сили від них обох, тому увільнила ся з їх обіймів, оббила їх парасолем, а на другий день донесла про все полїциї. Дївчата признали ся, що хотїли старуху убити і обрабувати, а за сї гроші поїхати — на науку. В ориґінальний спосіб толкували они свій поступок. На питанє, чому хотїли убити Ш. і не перестали на крадїжи гроший, відповіли: »Крадїж гроший ми уважали річию нечесною; гроші були єдиною утїхою старухи, тому чеснїйше було забрати їй житє, чим цїлу утїху житя«. Справа веде ся вже чотири роки. Одна з дївчат є без сумнїву гістеричкою; она перебувала на лїченю в домі божевільних, з відки єї недавно випущено. Обі обвинені будуть відповідати з вільної стопи. Одна з них успіла вже вийти за муж, друга заробляє на скромне житє лекциями. Обі ведуть тепер житє працьовите, мозольне, нераз о голодї і холодї.

— **Про отворенє зелїзниці Делятин-Стефанівка** пишуть нам: Отворенє сего нового шляху відбуло ся з огляду на ощадність без всякої вистави. В пятницю в ночи виїхали до Залїщик члени надзираючої Ради, інжінєри, предприємства, члени краєвого зелїзничого бюра і деле ґати станиславівскої дирекциї зелїзничої. По вечері переночували гості у ваґонах, а в суботу виїхали ранним ранком із Залїщик. О год. 6·10 приїхав поїзд до Стефанівки, де уставлено недалеко двірця високу в'їздову браму, з якої повівали прапори (розуміє ся польскі!). Тут проти всяких вижидань учасників нїхто навіть не обізвав ся словечком. Хоч се отворенє зелїзниці було з поминенєм всякої вистави, все-ж таки треба було зробити бодай одну річ. Дотеперішні провідники предприємства повинні були короткими словами передати сей новий шлях станиславівскій зелїзничій Дирекциї, а директор п. Фестенбурґ повинен був також сказати кілька слів від себе. Отворенє сеї зелїзниці є дуже важною подїєю в істориї розвою сеї частини нашого краю, тому треба було хоч кількома словами зазначити се. Дальшу дорогу 113 км. переїхало ся в протягу 4 годин і 41 хвилин.

Від стациї Ланчина в'їздить поїзд у таку чарівну околицю, що годї відорвати від неї очи. Цїлий шлях від Ланчина аж до Делятина тягне ся понад Прут, що журчить шпарко в глубокім руслї. А з того боку Прута підносить ся на кілька тисячів кроків легоньке узгірє, а далї стріляють в облаки гори, покриті смереками, що все ще затримали свою зелень, лише що прилагодила ся она вже до зимового плаща, пристроїла свою краску до сильнїйшого контрасту під біле покривало, підслонила чорне тло. Справдї, мало де можна побачити таку красу природи. Лїтники, що їдуть до Делятина, Дори, Ворохти, аби налюбувати ся поетичними гірскими околицями, не можуть не з'їхати троха з дороги і не звидїти шляху Делятин-Ланчин.

До Делятина приїхав сей перший поїзд о год. 1·06. Тут заставлено для учасників богатий обід, в часї якого промовляли між иньшими др. М. Кшиштофович, п. А. Якса Хамец, др. Пілят, проф. Скібіньский, п. Ґольденталь, староста Баньковский. Всї они славословили один одному, то знов пили в честь краєвого Видїлу і иньших властий, які займали ся переведенєм сего нового шляху в дїло. П. Ґольденталь випив нарештї здоровлє техніків на руки присутного проф. Скібіньского.

Коло 4-ої години скінчив ся обід. Заїхав поїзд в напрямі до Станиславова і учасники повсїдали на него, з милими вражінями в серцях.

— **Ювилей в Римі.** Папа, Лев XIII. видав буллю, оголошену дня 11. мая с. р., що зачинає ся від слів: »Properante ad exitum saeculo«, в котрій, за приміром своїх попередників, з причини кінця столїтя, оголошує ювилей в Римі. Ювилей має почати ся в вічнім містї дня 24. грудня сего року і буде тревати до 24. грудня 1900 року. Ювилей пічне ся вітворенєм замурованої брами до костела св. Петра на Ватиканї. Обряду вітворенія довершить сам Папа. Рівночасно вітворять такі самі брами кардинали до трех иньших римских церков. Сего року сподївають ся в Римі величезного напливу путників. Першим з Папів, що оголосив великий ювилей в Римі на рік 1300 був Бонїфатий VIII., а путників, що прибули тодї до Риму, числено на два мілїони. В роцї 1400 за Бонїфатия IX. був також наплив путників дуже великий. В р. 1500 оголосив ювилейний рік Папа, Александер VI., а в р. 1600 Папа, Климентий VIII., на котрий прибуло три мілїони путників, а між ними 300 тисяч Французів. Дальший рік ювилейний відбув ся за Папи, Інокентия XII. В роцї 1800, з причини воєн в Европі, не було ювилею в Римі.

— **Переписка адмінїстрациї і редакциї.** ? Справа передавнена. Ужиємо лише в части. Дякуємо за поміч і просимо на будуче.

— **З наукового Товариства ім. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотецї Товариства отворена що дня від год. 2—6 по полудни і в тім часї може кождий з неї користати. До дому випозичають ся книжки лише за кавциєю. — Канцелярия Товариства отворена від год. 9—12 рано і він 3—6 по полудни. В неділї і сьвята льокаль Товариства зачинений. Адреса: Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

Наука, штука, лїтература.

Отець Йоаннъ Боско, єго житє и дѣла, по̂сля жерелъ французскихъ написавъ О. К. Селецкій.

Дзвінок ч. 22 з 20. падолиста; Зміст: Чередник та дївчина. — Брехун. — Два Народи (Весняна казка для дїтий). Написав Евген Мандичевский. — Барабанчик.

Телєґрами.

Відень, 22. падолиста. N. W. Tagblatt подає цїкаві подробиці з авдиєнций у цїсаря, які мали пос. Ебенгох і Праде. Цїсар взивав їх, щоби не утрудняли задачі ґр. Кляромy і ухвалили се, що є наглячою потребою держави. Ебенгох відповів, що католицке, людове сторонництво хоче дати державі се, що для неї є конечним і що оно стремить до лагодженя противностий. Праде прирік, що нїмецка людова партия голосувати буде за буджетовою провізориєю, але поробить застереженя в угодовій справі, бо ту розходить ся о економічне бутє людности. — Австрийска, квотова депутация виїхала вчера о год. 4. пополудни до Пешту, в цїли веденя дальших переговорів з угорскою депутациєю. З австрийскою депутациєю виїхали до Пешту, ґр. Клярі і др. Князьолуцкий. — Вчера відбуло ся засїданє мелодоческого клюбу, щоби дати директиву Енґлеви, що був покликаний на год. 4. пополудни до цїсаря. — На конференциї провідників всїх клюбів парляменту рішено по закінченю дискусиї над обвиненєм мінїстрів приступити до першого читаня розпоряджень цїсарских, виданих на підставі §. 14. а звязаних з угорскою угодою, а опісля до буджетової провізориї.

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

З балю.

(Далї.)

Тим паче, своїм звичаєм відплачували ся, нерівною мірою поганому полови, именно за те, що поміг їм станути на височинї слави і тріюмфу і дразнити мущин, що нинї продають »хрін« на велику скалю. Здемасковані бідолахи мусїли сяк-так ратувати захитане становище домінуючою свою авторітету і відгризаючись завзято, обставали при своїм, вірні традициї, що курс хріну не спаде нїколи до рівенї казочно низької цїни, яку настановили фахові знатоки за найлїпший навіть сорт »сезонової петрушки«.

Лишень Олександер не брав участи у воєнних передирках конвенцийонального маневру. Та прибіг до нього Бешко і з лукавою усьмішкою на лици заявив йому, що панна Віра просить його »на слово«. Рад-не-рад мусїв відійти від свого столика.

— Чим можу вам служити? — спитав якось сумовито. Мабуть, мучила його розмова з панночкою.

— Я хотїла просити, щоб ви були ласкаві гуляти зі мною кадриля. Не маю дансера, тож вчинїть минї ту прислугу.

Подав дамі рамя і попросив до променади по сали. Позволив собі заглянути в карнетик дансерки.

— Даруйте, добродїю моїй сьмілости. Я властиво сказала вам неправду. Бачите, я анґажована вже на цїлу забаву. Бешко записав своїм іменем цїлий мій карнетик. Але я просила і він позволив минї аннулювати його підпис бодай в одній рубриці. Був так чемним... для вас. Отже... гуляйте кадриля... добре?

— Для вас готов... Коби лише не довелось минї мати яких переливок з Бешком. Бо, знаєте... за таку річ можна увійти в конфлїкт.

— Не бійте ся. Бешко мусить узгляднити волю, химери й авторітет своєї... тїточки.

— Позвольте, якаж ви йому тета, і звідки він приходить до такої ласки й довіря у вас?

— Він доводить ся минї далеким свояком, добрим знакомим, а нераз і моїм повірником. Коли я у веселім настрою, позволяю, що собі »ти-каємо«, а як він знов мене о що просить, то зве мене тїточкою. Але... я рада би поговорити з вами. Не маю нинї охоти »вертїти ся«, волю з вами спокійно побалакати. Скажіть минї, прошу вас, як проживаєте, що дїєте? Пять лїт ми не видали ся з собою.

— Так — відповів коротко, як би не мав уже сили сказати щось більше.

— Ну — ви нинї поправдї дуже маломовні. Колись були ви такі говіркі, а нинї... дорожите кождим словечком... А преціньь, скажіть минї отверто, чи не жаль вам було... за весь час...?

— Не можу й не хочу про се поки-що думати. Згадка про се мучить мене і... болить.

— Хто знав вас передше — не пізнав би нинї. Ви страшно змінили ся...

— В якім напрямі?

— Ну... ви змужнїли... посумнїли, споважнїли, збайдужнїли і так далї.

— Кажуть люди, що ми всї зміняємо ся...

— А що до мене... я рада би почути окремо ваш суд про мене...

— Ви... для мене завсїгди однакові,... незмінні...

— Зручно викручуєте ся, а я... хотїла би замучити вас моїми питанями...

— Даруйте, панї, щирійше сказати я не міг і не вмію... Чи ви хотїли може почути від мене вашу сильветку?

— Спасибі — знаю вже її... чула перед хвилею.

— Панна Віра засьміяла ся кокетно, мовби з видимим тріюмфом...

— Бешко вам сказав?

— Так — именно.

— І ви гнївaєте ся? Помітуєте мною, як клеветником, інтриґантом...

— Зовсїм нї, бо се сказали ви... Знаю вас і вашу ориґінальну вдачу... Але вееж таки я радила би вам, бути на будуче... оглядніїшим.

— Ах і ви... тілько женщина, я позабув...

— Не зачисляю себе до виїмків.

— Даруйте, але я зовсїм не хотїв вам ухибити.

— Вірю вам.

— Я сказав се лиш приватно. Мій суд подав я зі становища обєктивного обсерватора... Бешко виговорив ся...

— Я сама його о те просила і... рада з того. Від вас почула я перед хвилею иньший суд і се для мене... дуже великої ваги.

— Чи ви мали який сумнїв що-до мене?

— Нї — я знала, що ви... чесна людина.

— Спасибі.

Хвилина мовчанки.

— Ваша сестра не ласкава була приїхати?

— Вона? — таж ви знаєте, що вона... уломна.

— Після мене, то ви повинні були взяти її з собою. Я був би перший постарав ся о те, щоб ваша сестра добре бавила ся...

— Се не моя річ... Впрочім, вона вже на посадї... учителькою,.. може й не приїхала би була...

— Ви, панно Віро, часом трохи за строгі і не ласкаві для других... Еґоістка з вас...

(Далї буде).

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від І-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	до Львова — приходить о годині
	6·10	з Чернівців (Ицкан, Галацу), Станиславова
	6·50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно
	7·10	з Зимної-води » » »
	7·40	з Янова
	7·55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия
	7·44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче
	8·05	» » на дв. головний
	8·15	з Сокаля, Рави рускої
1·30	9·00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.
	11·15	з Ярослава і Любачова
1·50	11·55	з Ицкан, Чернівців і Станиславова
	1·01	з Янова
	1·40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тілько від 7. вер. до 15. пад. включно
2·20	5·15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.
2·35	5·40	» » » на дв. голов.
	5·55	з Сокаля, Белзця і Любачова
Ніч		
8·45	6·10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова
	6·20	з Ицкан, Сучави
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тілько в неділї і сьвята
	7·58	
	8·15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно
	8·14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.
	9·21	з Янова тілько від 1. черв. до 15. вер. вкл.
	9·55	з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту
12·30	10·10	з Чернівців, Ицкан (Букарешту), Сучави
	10·08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	10·25	» » » на дв. голов.
	10·30	з Лавочного (Пешту) Хирова
	12·10	зі Сколього, Калуша
	3·05	з Підволочиск на дворець Підзамче
	3·30	» на дворець головний
2·16	6·00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока

Поїзд посп.	Поїзд особ.	зі Львова — відходить о годині
	6·20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Бориславa
1·55	6·15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
2·08	6·30	» » » дв. Підзамче
2·45	6·30	до Ицкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави
8·30	8·45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	9·10	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)
	9·25	до Янова
	9·35	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
	9·53	» » » дв. гол.
	10·10	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова
	12·50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тілько в неділї і сьвята
	2·15	до Брухович тілько від 1. липня до 10. вересня включно в неділї і сьвята
	9·45	до Ицкан (Ясс, Букарешту)
2·55	—	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів
	3·05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
	3·15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.
	3·20	до Зимної води тілько від 7. мая до 10. вер.
	3·26	до Брухович » » »
	5·25	до Ярослава
Ніч		
	6·21	до Ицкан, Радовець, Кімполюнґа, Сучави
12·50	6·40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.
	6·50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
	7·00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	7·10	до Сокаля і Рави рускої
	7·20	до Тернополя дворець головний
	7·42	» дворець Підзамче
	7·47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
	8·35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
	9·10	» » » 1. чер. до 30. жов. в нед. і сьв.
2·36	10·40	до Ицкан (Ясс, Галацу), Сучави
	10·50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока
	11·10	до Підволочиск, Бродів дв. головний
	11·32	» » дв. Підзамче
	4·10	до Кракова (Відня, Берлина)
	5.50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

Час середно-европейский різнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць держ. (Львів, ул. Красїцких ч. 5) удїляє пояснень в справахзе лїзничих, продає білєти всякого рода і розклади їзди.

За певну і добру льокацию

поручаємо

4 ½% листи гіпотечні
4% листи гіпотечні коронові
5% листи гіпотечні преміовані
4% листи товариства кредитового земского
4½% листи Банку краєвого
5% облїґациї Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облїґациї пропінацийні

і всїлякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнїйшім курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНЄСТЕРЪ"

перше і одиноке руске Товариство асекурацийне, **припоручене** Всч. Духовеньству і всїм вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариятам** всїх **трех** епархій, **обезпечає** будинки, уряджене домашне, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках **против шкід огневих.**

Стан фондів ґваранцийних з днем 31-го грудня 1898 **виносить:**

Фонд резервовий .	96.775 зр. 05 кр.	206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій .	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва специяльна	842 „ 40 „	

Тарифи »Днєстра« дуже умірковані, условя обезпечень користні, а шкоди лїквідують ся безпроволочно. До кінця 1898 року виносили виплачені **шкоди** 527.790 зр. 67 кр. **Полїси** »Днєстра« приймає **Банк краєвий** при **пожичках** гіпотечних.

На житє можна обезпечатись **через »Днєстеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає найкористнїйші условя, представляє своїми фондами найбільшу ґваранцию і видає полїси і квіти в рускім язиці.

Товариство взаїмного кредиту »Днєстеръ«, стоваришене з обмеженою порукою, удїляє **пожички** *за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адмінїстрацийні* за інтабуляциєю або порукою двох відповідних ручителїв, до сплати в ратах на 3 до 10 лїт і приймає вкладки до опроцентованя від **членів і третих осіб** по **4%**. Удїл членьский виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і пожичку дістати може тілько член обезпечений в »Днєстрє«. Інформациї удїляє Дирекция листовно.

Зголошеня о удїленє аґенций в окрестностях **де нема** близько аґентів »Днєстра«, **приймає ся.**

Інформациї і посередництво до заключеня **обезпечень житєвих** в найкористнїйших комбінациях.

Пожички для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. кред. »Днєстеръ на 5½% і 1% додатку на кошта адм.

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост в фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. loco фабрика.

Вино

в бочках о 135 лїтрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку loco місце продукциї.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилках почт. в цїнї по: зр. 9·20, 10·20, 10·70, 11·20, а специяльність по 12·20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3·—, 3·70, 4·10, 4·90 франко. — Иньші товари по умірених цїнах. 78—?

ЛЕВ ЛОПАТИНЬСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ
Драма з галицкого еміґрацийного руху в 4. актах.
Цїна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА
комедия в 3. актах з сїльского житя.
Цїна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА
історична траґедия в 5. актах — з другої половини XVI. віку.
Цїна киижки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа
шутка в 5. актах з міского побуту.
Цїна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР
комедия в І. актї опрацьована після нїмецкого.
Цїна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно
оповіданє з льотерийних пригод.
Цїна книжки 15 кр.

На почтову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропигійскій книгарнї.

Галицкий Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИҐНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3½% АСИҐНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всї иньші находячі ся в обігу 4½% **Асиґнати касові** з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані **почавши від дня І мая 1890 по 4%** з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 сїчня 1890.

Дирекция.

Видає і відповідає за редакцию **Стефан Кульчицкий.**

З друкарнї В. А. Шийковского.